

**L'abstencionisme entre els joves a Catalunya:
una primera tipologia**

Jaume MAGRE

Universitat de Barcelona

Working Paper n.76
Barcelona 1993

1. EL MARC INTRODUCTORI (1)

Com a marc general i introductori ens sembla important veure gràficament el que s'ha convertit en una idea socialment compartida i molt comentada en els mitjans de comunicació: els joves no voten. S'ha d'intentar, doncs, en primer lloc, veure si aquesta percepció és certa o no. Aconseguir els censos puntejats de les diferents eleccions de tot Catalunya és una tasca pràcticament impossible. Per aquest motiu només s'introdueixen a tall d'exemple les dades de la ciutat de Barcelona, sabedors que el resultat és relativament extrapolable a tot el Principat.

Els tres primers gràfics mostren les distribucions per edats quinquennals del total de la població de la ciutat de Barcelona. S'hi recullen les darreres eleccions autonòmiques, les últimes generals i un exemple dels comicis municipals de 1991. Pel que fa a les dades, tant de les eleccions de 1988 com de 1989 són el resultat d'una mostra de censos puntejats que va realitzar el Servei d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. En canvi, quant a les darreres eleccions locals, només s'ha inclòs el cas del districte de Sants Montjuïc ja que en molts casos es comporta com la mitjana del total de la ciutat, i forma part d'un estudi que encara s'està duent a terme.

Com pot observar-se en els gràfics 1 i 2, l'abstenció fins als 35 anys és sempre superior a la mitjana. És a dir, els joves formen un dels col·lectius que, efectivament, més s'absté. No és fins a partir dels 80 anys quan l'abstenció torna a ser superior a la mitjana, i aquesta vegada molt superior, essent evidents les raons d'aquest comportament. Per tant, sembla que siguin els individus d'entre 35-40 anys fins als 75-80 els que principalment voten, i d'entre aquests, els de 45-65 anys els que més ho fan. Així, aquesta "evolució" queda clarament reflectida amb la forma d'"U" la qual oposa els grups centrals als extrems. Com indica LANCELOT (2) en el vot jove es poden distingir dues fases: al principi voten per curiositat o per afirmar-se, però a partir dels 23-24 anys comença el comportament abstencionista.

Així, doncs, el que no sembla variar és l'estructura de la corba. Aquesta, malgrat lleugers canvis o modificacions sempre de matis es manté estable al llarg del temps. Com pot observar-se en el gràfic número 3 les corbes sinusoidals són pràcticament idèntiques; Púnic que varia -o el que ho fa de forma substancial- és el nivell d'abstenció entre els diferents tipus d'eleccions.

Davant d'aquests gràfics la pregunta clau és: es comportaran els joves com els seus antecessors i arribats els 35-40 anys, entraran de forma majoritària en el joc polític i començaran a votar, o bé el sector jove de la nostra societat tindrà un comportament abstencionista, de tal manera que no entrin de ple en el joc polític. A més s'ha d'incloure un nou element que encara complica més el panorama: els joves d'avui són el primer col·lectiu pràcticament socialitzat en democràcia, mentre que

entre els seus grans això no ha estat així. Per tant, s'ha de considerar el possible efecte que pugui tenir aquest fet.

A pesar de la dificultat, i aventurant una hipòtesi, tot ens duu a pensar que el nivell d'abstenció augmentarà progressivament, preo mantenint-se l'estructura de la corba. És a dir, només una part del col·lectiu dels joves s'incorporarà al vot tal com ho han fet els seus antecessors. El fet que el vot ja no tingui un efecte prestigi, sinó que sigui simplement un dret i que, per tant, es pot exercir o no, pot ajudar a què la intervenció en el joc polític no sigui habitual, sinó en situacions en les que la conjuntura política pugui quedar definida, en paraules de Montero, com excepcionals.

Malgrat tot, la resposta no és fàcil i és necessari un major gruix d'informació per a poder preveure el comportament del col·lectiu jove quant a la participació. Per aquest motiu **l'Institut de Ciències Polítiques i Socials** va realitzar una enquesta durant la primera quinzena de desembre de 1991. La població d'estudi va ser la de tot Catalunya essent la mostra de 1.000 enquestes amb una sobre mostra per al sector jove -els individus de 18 a 29 anys- de 1.000 entrevistes més. Els resultats que es presenten són l'explotació estadística de l'esmentada enquesta.

L'objectiu principal en el moment de fer l'explotació i que vertebrava aquest petit estudi és obtenir una **tipologia de la gent jove de Catalunya** partint de la seva conducta quant a la participació electoral. L'objectiu queda com una meta encara llunyana en la qual s'hi està treballant. Malgrat tot, l'experiència ens sembla que pot ser interessant i deixa un camí obert per a futures investigacions.

II. EL PROCÉS SEGUIT

El procés seguit per a l'obtenció d'una tipologia del segment poblacional jove català ha estat el següent:

A. Recerca de les variables que més diferencien el col·lectiu que es defineix abstencionista del que es declara participatiu. A partir, de la pregunta relativa a si els entrevistats anirien a votar a les eleccions autonòmiques creuada per totes les altres preguntes de l'enquesta, es fa possible mesurar en quines qüestions es produeixen majors diferències significatives.

B. A través d'una anàlisi de correspondències múltiples s'ha procedit a identificar els factors explicatius objecte d'estudi. S'han obviat de l'anàlisi aquelles variables redundants i que, per tant, no aporten informació addicional.

La representació gràfica del pes dels eixos (Gràfic 4) mostra el pes explicatiu

de cadascun dels factors obtinguts.

Com ja és sabut, els resultats d'aquest tipus d'anàlisi han de ser interpretats a partir de les propietats i els elements següents:

1. L'anàlisi d'un factor haurà d'efectuar-se a partir dels elements amb coordenades extremes. Amb aquest objectiu, es detallen les respostes que caracteritzen cadascun dels extrems dels cinc primers factors o eixos tant pel que fa a les variables actives com les il·lustratives en el Gràfic 5 (eixos extrems).

2. La proximitat de dos elements d'un mateix conjunt ha d'interpretar-se com a conseqüència que ambdós elements tenen perfils semblants.

Representant gràficament els dos eixos o factors principals, podem visualitzar de forma conjunta la situació relativa de les distintes classes.

Com pot observar-se en el Gràfic 6 (eix 1* eix 2) la disposició topològica dels individus pertanyents a les diferents classes, és enormement suggeridora. Per una banda l'Eix 1, -que es disposa d'oest a est- ens divideix el gràfic entre els individus amb una major tendència a la participació i els que, pel seu perfil, probablement s'abstinguin. Els primers estan col·locats en els quadrants més occidentals, mentre que els segons serien els situats a la dreta. Per altra banda, el segon Eix ens distingeix entre els que, en un principi, responen les preguntes del qüestionari dels que de forma habitual no emeten un judici. Així, aquests estarien, principalment, situats en el quadrant sud-est.

Un cop relatat el detall, si s'observa el gràfic queda palès com, les dues categories més separades són els que **participen** -amb l'etiqueta 4- i els que s'han anomenat **apolítics militants** -classificats en el gràfic com a 2-. Entre aquestes dues classes, es detecta clarament el "núvol" d'individus principalment assignats a la classe 1, és a dir, a la dels **tous o frontissa**. Sembla poder anticipar-se, doncs, una primera hipòtesi que s'haurà de confirmar al llarg de l'estudi: **existeix una certa gradació entre la participació en els comicis electorals i l'abstenció del joc polític.**

Per a poder dotar de contingut cadascuna de les classes, no són suficients els resultats obtinguts amb les preguntes actives de l'anàlisi factorial. Per aquesta raó s'ha creuat la tipologia per la totalitat de l'enquesta.

La forma d'abordar una breu anàlisi de les característiques més significatives de cadascun dels grups es realitzarà a partir de la següent informació:

- 1.- Dades d'identificació.
- 2.- Els valors més compartits.
- 3.- La participació electoral.

Abans de comentar les característiques dels diferents grups de la tipologia, és necessari assenyalar el pes que tenen en el total de la població entrevistada. Així, el subgrup dels que s'han anomenat **participatius** representen un 33% del total, els **apolítics militants** un 20 %, la classe dels tous agrupa un 41 % del conjunt i els que **no saben** un 6.3%. Degut al poc pes mostral d'aquesta darrera classe, s'obviarà la referència explícita en la caracterització.

1. Dades personals

1. Malgrat les diferències no siguin excessives, els individus de la classe dels participants són els que més han nascut a Catalunya, mentre que els que menys ho han fet són els apolítics militants. Per contra, el grup dels tous estaria en la frontera d'ambdós.

Taula1

2. Quant al lloc de naixement dels seus progenitors, mentre gairebé la meitat dels participatius declara que els seus pares han nascut tots dos a Catalunya, entre els apolítics aquesta proporció abasta només una tercera part.

Taula2

3. Pel que fa a la llengua habitual, els participants són els que més domini tenen del català i els que més l'utilitzen. Els apolítics són la classe més castellano-parlant i la que té menys domini de la llengua catalana. El col·lectiu dels tous, com ja és habitual, estaria en una posició intermèdia entre els extrems, malgrat s'observi una major proximitat amb els primers.

Taula3

4. No s'ha d'oblidar, però, que el conjunt de dades referides a l'"arrelament" a Catalunya s'han de posar en relació amb el concepte de classe social. Així, els apolítics són la classe en la qual la presència de caps de família obrers és més elevada, mentre entre els participants -molt més "lligats" al Principat-, augmenta sensiblement els fills de quadres, professionals liberals i empleats.

5. Atenent al nivell d'estudis, malgrat la majoria encara estigui en període estudiantil, els individus amb més tendència a participar i els tous tenen un nivell d'estudis més elevat, mentre que els apolítics tenen un menor nivell d'instrucció i, consegüentment, són els que més aviat han entrat en el món laboral.

2. Els valors més compartits

1. Com diu Victòria Camps (3), sembla poder afirmar-se que la població jove catalana és més tolerant envers els assumptes privats i més severa en relació amb les accions que estenen la seva influència a l'àmbit públic. Considerant que el domini públic és més subjecte a normativa legal que els assumptes personals, es podria dir, també, que s'observa, una identificació de la moral amb l'ètica legal-formal. Legitimitat i legalitat semblen estar, doncs, associades, element que valida la idea que la moral és pública i no privada. Per tant, com assenyalen Francisco Andrés Orizo i Alejandro Sánchez en El sistema de valors dels catalans (4), l'àmbit de la moral, on és lícit i necessari regular i jutjar, és el de les accions i decisions que tenen una representació en la col·lectivitat o que són d'interès comú.

Aquesta descripció és especialment vàlida pel que fa al col·lectiu dels participants, mentre que el subgrup dels apolítics són els més tolerants respecte les transgressions de tipus social, com si la idea de comunitat no hi estigués tan present. Aquesta hipòtesi es confirma pel fet que la participació en associacions i en moviments, alternatius és gairebé inexistent entre els que mostren una tendència clara a la no participació electoral, mentre que el percentatge d'associacionisme, malgrat que sigui ínfim, roman més present entre els anomenats participatius.

Per altra banda, la tipologia política mostra que les màximes diferències es produeixen, altre cop, entre les dues classes extremes, essent especialment evidents en els conceptes d'ordre o contingut polític -nacionalisme, socialisme i capitalisme-. En canvi, la coincidència és evident en certes idees com són el total acord amb la propietat privada, i el total desacord amb el servei militar, l'exèrcit, i, sobretot, l'energia nuclear. Aquest últim, íntimament lligat a tot el problema medioambiental. Com indiquen Francisco Andrés Orizo i Alejandro Sánchez (5), aquest és un valor emergent que comença a posicionar-se de manera empàtica en el que podria ser un nou mapa ètic, juntament amb problemàtiques globals, com el desarmament, que són viscudes especialment a través dels mitjans de comunicació, però que coincideixen amb el mapa ètic ciutadà.

2. Resulta curiós que la immensa majoria de joves es proclamïn demòcrates i que alhora sentin un entusiasme més moderat per les eleccions i una desconfiança manifesta cap als partits. Així, per exemple, el fet que la consideració dels partits polítics com l'únic mecanisme per garantir la participació dels ciutadans comporti un elevat grau de desacord, pot fer pensar que la joventut pugui arribar a veure millor defensats els seus interessos a través d'altres plataformes d'acció, agrupacions, entitats o organitzacions diferents al que són els partits polítics en l'actualitat.

Ens agradaria poder veure en què ha contribuït la visió tan negativa dels partits que va donar el règim anterior. Com esmenten José Ramón Montero i Mariano Torcal en l'article La cultura política de los españoles: pautas de continuidad y cambio (6) "... sectores substanciales carecen de interés político y se manifiestan al margen de la vida política, se consideran políticamente ineficaces y muestran un

marcado escepticismo crítico hacia unas elites políticas con las que no se sienten identificados. (...) Muchas de estas actitudes deben en parte su configuración al legado cultural del franquismo".

Malgrat que aquest fet pot mediatitzar les dissimilituds existents entre els grups de la tipologia, es pot assenyalar que els més d'acord en què els partits divideixen a la gent, en què les eleccions només legitimen una elit que es va auto-reproduint, i, sobretot, el fet que la idea de la democràcia com el millor dels sistemes polítics sigui poc compartida entre els apolítics demostraria l'element bel·ligerant d'aquest grup.

Però, mentre aquest resultat era previsible, el que més sorprèn és el fet que els tous, en aquest cas, estan més propers a les posicions extremes dels apolítics. És a dir, mentre el perfil d'aquests sempre s'ha mantingut com a pas intermedi entre extrems, en el moment en què s'ataca de forma profunda l'arrel de les seves conviccions resulten estar més propers a la figura dels apolítics.

Taula4

3. Un altre element que és discriminant a l'hora de facilitar la distinció tipològica, és a partir de l'establiment del codi de conducta del polític o, més genèricament, la **forma d'actuar en política**. Si es compara la distribució dels joves amb el total de la població catalana, s'observa com el sector **jove aposta** relativament més **per saber-se adaptar a la realitat canviant** que la fidelitat a uns principis. És a dir, prima més la idea utilitària del quefer polític, que la vessant purament ideològica. Aquesta és la panoràmica general. Si reduïm la mirada a la tipologia que hem creat queda palès com la majoria dels apolítics comparteix una idea instrumental de la política, mentre que entre els participatius, augmenta considerablement els que consideren que és vital la lleialtat a uns principis.

4. Per altra banda, les persones poden definir-se en unes actituds relativament estables, podent-se ordenar segons uns eixos, dels quals sembla que els més significatius són l'eix esquerra-dreta i l'eix de sentiment de pertinença espanyol-català. La situació tipològica en un dels dos eixos també ens ajuda a dotar de contingut les diferents classes. En primer lloc, i atenent a les dades globals del total dels joves, cal assenyalar que gairebé la meitat es col·loca en una posició central de l'escala, és a dir "tan espanyols com catalans", quant a la resta, la gran majoria mostra un cert grau de nacionalisme català.

Però, aquest marc genèric varia substancialment depenent de la classe a què es pertanyi: entre els que s'han anomenat participatius la majoria se senten catalans, mentre que els apolítics militants es declaren lleugerament més espanyols. A més, i com a dada complementària que acabaria de polir aquesta dimensió, és en aquesta darrera classe on es desferma una major divisió d'opinions enfront la idea o concepte de Nació. És necessari recordar un altre cop que el conjunt de variables amb contingut nacional s'han de correlacionar amb aquelles de contingut de classe social.

Taula5

L'altre eix al que ens hem de referir és el de l'**escala ideològica**. Respecte aquesta distribució, cal assenyalar que més de la meitat dels apolítics militants es declaren, com indica el seu nom, apolítics. Per contra, els participatius són els que majoritàriament se situen a l'esquerra o al centre esquerra. Altre cop, els individus que conformen la categoria dels tous és comporten com a element frontissa entre els dos extrems, de tal manera que una cinquena part es declara apolítica i una tercera part es considera genèricament d'esquerra.

Taula6

5. Un altre aspecte que també resulta ser discernidor a l'hora d'aconseguir crear el perfil de cadascuna de les classes és l'interès que desperten certs àmbits de la vida quotidiana: és rellevant observar com són els individus participatius els que més interès demostren per qualsevol dels temes pels quals se'ls ha demanat, mentre que entre els apolítics succeeix el contrari. Aquest desinterès és especialment manifest pel que fa a l'àmbit de la política. Malgrat només per a una **cinquena part** dels joves de Catalunya la política és un **tema bastant o molt habitual** en les converses, aquest desinterès assoleix entre els apolítics percentatges o cotes que abasten pràcticament la totalitat del col·lectiu, mentre que entre els seus contraris, la inclinació per aquest àmbit agrupa a més de la meitat del conjunt.

És més, respecte a l'evolució, de l'interès per la política, i de forma contrària a la mitjana de la població juvenil -en què una tercera part assenyala que aquest ha augmentat-, una gran majoria de la classe bel·ligerant, assenyala que mai n'ha tingut.

Taula7

Per altra banda, el major o menor interès per la realitat circumdant ha de quedar necessàriament reflectit en certes accions, com és el grau de lectura de premsa. Es coneguda la diferència que el nostre país té, en aquest àmbit, respecte d'altres d'Europa, però aquest tema no és ara el que ens interessa. El que si importa per als nostres propòsits és el fet que tornin a ser els participatius els que més llegeixen la premsa d'una forma habitual. Entre els apolítics militants una quarta part no la llegeix mai.

3. La participació electoral

1. Un cop establertes les categories quant als valors socials més compartits i estils de vida que més interessen per a dotar de contingut la tipologia, ens és

necessari ara establir certes conclusions pel que fa a la participació electoral i el joc polític.

Més de la meitat de la població jove declara que a l'hora de decidir el vot, el que més li compta és el partit. En la **dicotomia candidat/partit**, els participatius aposten, principalment, per l'element ideològic, és a dir, pel partit, mentre que els tous ho farien relativament més pel candidat.

Taula8

2. De les respostes dels entrevistats, semblen deduir-se dos tipus de raons que explicarien la decisió d'anar a votar. Per una banda, s'observen raons **d'obligació moral**, que englobarien, entre d'altres, la idea de deure i d'obligació. Per altra banda, també s'exposen raons de tipus **instrumental** -"Perquè surti el que jo vull", "Si no, no tens dret a queixar-te". En general, sembla que els joves utilitzin una argumentació més propera a la idea d'utilitat que a qüestions de tipus ideològic. Però, l'interessant és observar com els individus de la classe dels participants citen més raons amb una certa "obligatorietat".

3. Com ja s'ha indicat al principi de la sessió, i l'enquesta només fa: que ratificar el resultat, si es compara el nivell d'abstenció del total de la població entrevistada amb la distribució que es dona entre els joves, s'observa que l'abstenció constant és mol més elevada entre aquests, decreixent de forma paral·lela el gruix d'individus que declaren votar sense interrupció.

Intentant fer un càlcul aproximat de **l'abstenció constant i l'espòrdica** per cadascun dels grups, s'observa que entre els apolítics prop de dues tercers parts són abstencionistes constants i al voltant d'una cinquena part ho són de forma espòrdica, mentre que entre els participants, els votants constats sobrepassen el 70%, essent el percentatge d'abstenció constant un 5 % i la intermitent abasta al voltant del 15 % restant. Pel que fa a la classe frontissa, la xifra d'abstencionistes constants assoleix al voltant d'un 10%, mentre la dels votants espòrdics gira entorn d'una cinquena part del total.

Com pot observar-se, les classes que han sorgit de l'anàlisi factorial comporten una certa gradació a tots nivells, on els grups extrems venen representats pels col·lectius que s'han anomenat "apolítics militants" i "participatius".

Taula9

Si entenem per **politització** un nivell acceptable d'informació, un interès suficient pels problemes col·lectius no referits exclusivament a la problemàtica nacional i una pertanyença, més o menys activa en associacions, sembla que la gradació es mogui en aquest eix. La gradació, doncs, no sembla que sigui estrictament de participació, sinó més aviat en el ventall de possibilitats que

proporciona Feix de politització.

Ens és necessari confirmar, malgrat tot, si aquesta gradació també es dona en la participació electoral.

Amb aquesta intenció, és a dir, per a poder distingir entre els individus, que en un principi, participen electoralment i els disposats a no fer-ho, s'ha realitzat una anàlisi discriminant.

Les dues hipòtesis de partida són, per una banda, que la proporció d'individus que en les enquestes es declara abstencionista es notablement més baixa que la taxa real de l'abstenció. Per altra banda, i com a corol·lari de l'anterior afirmació, s'ha de suposar que els que declaren no tenir intenció de participar, acabaran no fent-ho.

Així, per a la realització de l'anàlisi discriminant s'ha partit de l'anterior tipologia, considerant només que els individus de la classe dels apolítics efectivament no votaran. És a dir, s'ha considerat "real" la declaració dels bel·ligerants. Pel que fa als individus de les altres classes han estat considerats "anònims" i susceptibles de recol·locació. Cal assenyalar que, malgrat en l'apartat anterior no s'ha fet referència explícita al subgrup dels "no saben", en el cas de l'anàlisi discriminant, sí ha semblat important tenir-lo en compte.

En els Gràfics 7 a l'11 es mostren les diferents distribucions dels grups sorgits de l'anàlisi discriminant.

Si es relaciona el Gràfic 7 amb el dels abstencionistes, s'observa com la distribució dels "no participatius" roman en una localització més extrema, símptoma del contingut bel·ligerant d'aquesta classe.

Sense l'existència del grup dels frontissa, la distribució seria completament bimodal. La posició central dels tous indica l'existència de la ja coneguda gradació entre els extrems.

Així, el resultat de l'anàlisi discriminant confirma com es pot veure en el Gràfic 10, l'anterior gradació: els dos extrems venen determinats per les classe "apolítics militants" -abstencionistes radicals- i els "participatius", mentre que els dos grups restants -els "tous" i els "no saben"- es comportarien com elements, frontissa entre els extrems: repartiria els seus efectius entre la participació i l'abstenció electoral. Pel que fa a la reduïda classe dels que "no saben", són recol·locats en gairebé la seva totalitat entre els que finalment s'abstindran.

La primera conclusió que es pot extreure, doncs, és que la ja coneguda i genèrica teoria de l'abstencionisme segons la qual aquest obeeix a escassa o nul·la

integració social o, dit d'una altra manera, la "marginalitat social" dels que s'abstenen, en el cas dels joves no és del tot explicativa. La raó és senzilla: la possibilitat d'una plena integració social -entesa com. haver entrat en el món laboral, estar casat, ...- no és fàcil que es pugui produir entre el sector jove de la societat. Únicament per raons d'edat.

Sembla més plausible contemplar la participació electoral dels joves a partir del concepte de politització, que ja ha estat definit amb anterioritat.

En aquest sentit, poden derivar-se les següents conclusions:

1. Sembla que queda demostrat que els joves més polititzats són els que efectivament participen de forma més habitual. És a dir, entre altres variables, una certa pertinença a associacions i moviments alternatius, un interès pels problemes col·lectius i en especial l'àmbit de la política, una idea més moral que utilitària del quefer polític, un major nivell d'estudis, una forta identificació amb Catalunya i un cert posicionament ideològic d'esquerra semblen ser factors de mobilització electoral.

2. Per altra banda, com indica Manuel Justel en l'article Panorama de la abstención en España, no fer ús del dret de vot pot tenir significats diversos com a acte de voluntat, en la mesura en què l'abstenció voluntària tradueix la gamma d'intencionalitats o motius del subjecte amb dret a vot. Malgrat que sigui difícil marcar límits precisos entre els diferents tipus d'abstenció electoral, aquest estudi en mostra una certa divisió interna.

Per una banda, apareix una classe activa, i fins a cert punt bel·ligerant. Són els que s'han anomenat apolítics militants. Com s'ha assenyalat anteriorment, està present entre els individus que conformen aquesta classe un component de refús voluntari a tot allò que representi el quefer polític, així com una "activa" desconfiança amb al sistema polític i la seva organització. Per altra banda, seguint la descripció del concepte de politització, s'ha observat com són també aquests els que més mostrarien una separació i allunyament de la Comunitat.

Però no tota classe d'abstenció es pot reduir a aquesta perspectiva. L'anàlisi factorial i discriminant que s'han realitzat demostren que si la població juvenil no és homogènia, ni social ni cultural, tampoc ho és en el nivell de la seva participació, ja que si en certs casos l'abstenció pot obeir a una posició activa, en altres casos apareixen formes que no admeten aquesta consideració, sinó més aviat tota la gamma d'actituds d'inhibició i apatia.

En aquest sentit, l'estudi que es presenta mostra una classe o subgrup que no permetria l'etiqueta d'activa. Ens estem referint, als que s'han anomenat "no saben" entre els quals es demostra com l'interès per la política, i consegüentment, una participació habitual, neix d'un domini mínim dels codis d'interpretació política i està, per tant, relacionat normalment amb un cert nivell cultural.

Malgrat que sigui difícil marcar límits precisos entre els diferents tipus

d'abstenció electoral, i establir on comença i on acaba allò voluntari, és indispensable endinsar-se en l'estudi de la classe frontissa.

3. Finalment, l'estudi també estableix l'existència d'un gruix important de ciutadans que queden situats entre les dues classes extremes i que són de vital importància. Ens estem referint a la classe dels "**tous**".

Aquest col·lectiu, degut al seu perfil intermedi, és el que sembla que pugui fer variar l'abstenció en les diferents eleccions. És a dir, donada la posició de les classes participatives i abstencionistes en l'eix de participació, i considerant una lògica estabilitat en aquests subgrups, és suposable que un desplaçament en la mitjana dels "tous" pot fer variar l'índex d'abstenció en les eleccions. Al ser el grup més nombrós, un lleuger moviment en la seva mitjana pot canviar la direcció de l'abstenció. És, per tant, indispensable endinsar-se en l'estudi d'aquesta classe frontissa, per arribar a descobrir el moment en què s'opera el pas de l'abstenció a la participació.

4. Finalment, i contestant la pregunta que ens fèiem a la introducció: "Els joves tindran el mateix comportament participatiu que els seus antecessors?" sembla que, malgrat es pugui establir el perfil del joves quant a la participació, en realitat no es tracta de tipus purs ja que, com s'extreu de les mateixes dades, dins la categoria "participatius" també hi conviuen individus que probablement acabin no votant o que ho facin de forma intermitent. El fet que el vot ja no tingui un efecte prestigi ni comporti un cert tipus d'"obligatorietat", sinó que sigui simplement un dret i que, per tant, es pot exercir o no, pot ajudar a què la introducció en la participació en les eleccions, per part dels joves, pugui ser més reduïda que la dels seus antecessors.

Taula1

Taula 1			
Distribució segons lloc de naixement			
	Participatius	Tous	Apolítics militants
Catalunya	94.4	87.5	81.4
Andalusia	2.6	3.6	5.7
Resta Espanya	2.9	7.3	10.8
Estranger	0.1	1.7	2.0

Taula2

Taula 2			
Distribució segons lloc de naixement dels pares			
	Participatius	Tous	Apolítics militants
Tots dos a Catalunya	44.4	32.8	34.1
Tos dos fora de Catalunya	38.6	45.8	51.6
Un d'ells a Catalunya i l'atre fora	17.1	21.4	14.3

Taula3

Taula 3				
Grau de coneixement del català				
	Participatius	Tous	Apolítics militants	
No l'entén	0.0	1.0	1.7	
L'entén	5.8	9.2	17.3	
El parla	9.2	12.2	16.9	
L'escriu	85.0	77.6	64.2	

Taula4

Taula 4			
Acord amb diferents frases			
Frases	Participatius	Tous	Apolítics militants
Els partits divideixen la gent	22.4	58.9	78.0
Les eleccions no serveixen de res ja que continuen manant els de sempre	17.0	54.7	72.7
Els polítics són tots iguals	57.6	82.9	92.5
En política millor no tenir res a veure	12.1	72.2	90.4

Taula5

Taula 5			
Escala nacionalista			
	Participatius	Tous	Apolítics militants
Únicament espanyol	7.8	11.6	18.6
Més espanyol que català	4.0	5.6	8.6
Tan espanyol com català	35.2	42.9	39.3
Més català que espanyol	25.0	21.2	19.8
Únicament català	23.2	17.4	11.3
NS-NC	4.7	1.2	2.5

Taula6

Taula 6			
Escala ideològica			
	Participatius	Tous	Apolitics militants
Extrema esquerra	3.1	0.8	1.4
Esquerra	40.0	25.6	12.0
Centre esquerra	19.6	9.7	4.0
Centre	13.4	15.4	15.1
Centre dreta	6.5	8.9	1.0
Dreta	5.4	6.5	2.4
Extrema dreta	0.1	0.0	0.2
Apolitic	8.3	21.7	53.1
NS-NC	3.6	11.3	10.8

Taula7

Taula 7			
Evolució de l'interès per la política			
	Participatius	Tous	Apolítics militants
Ha augmentat	63.0	18.4	8.1
S'ha mantingut igual	16.3	29.3	6.5
Ha disminuït	15.8	31.0	30.6
Mai he tingut interès	4.3	20.4	54.7
NS-NC	0.6	0.9	0.0

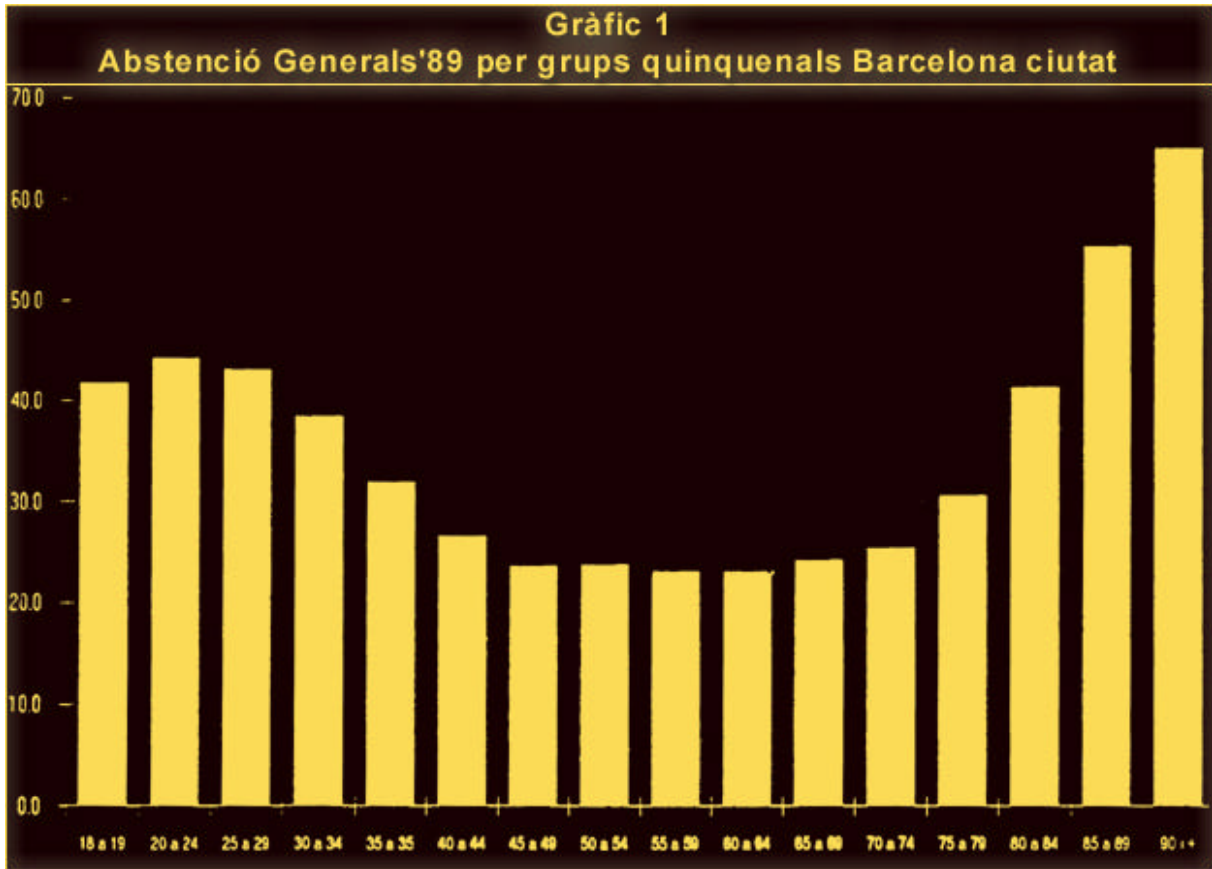
Taula8

Taula 8			
Candidat versus partit			
	Participatius	Tous	Apolitics militants
El candidat	17.2	25.8	19.0
El partit	74.5	58.9	31.9
Cap d'aquestes	0.8	2.9	40.5
Altres raons	1.3	1.3	1.0
Totes elles	5.6	7.6	3.1
NS-NC	0.7	3.5	4.5

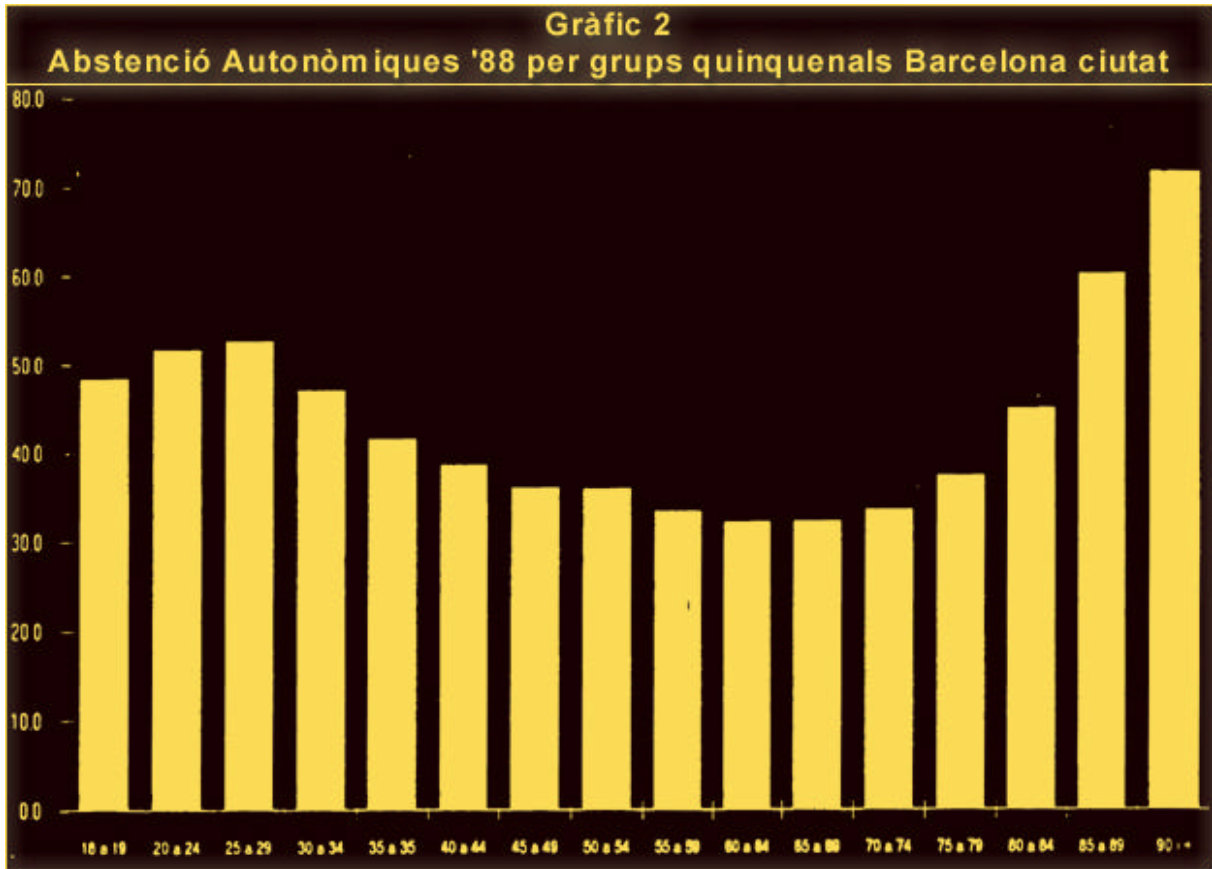
Taula9

Taula 9			
Nivell d'abstenció			
	Participatius	Tous	Apolítics militants
Sempre m'he abstingut	4.7	13.1	62.0
M'he abstingut alguna vegada	15.0	22.4	19.6
He votat sempre	71.9	46.6	10.2
Encara no he pogut votar mai	8.5	17.2	8.1
NC	0.0	0.6	0.2

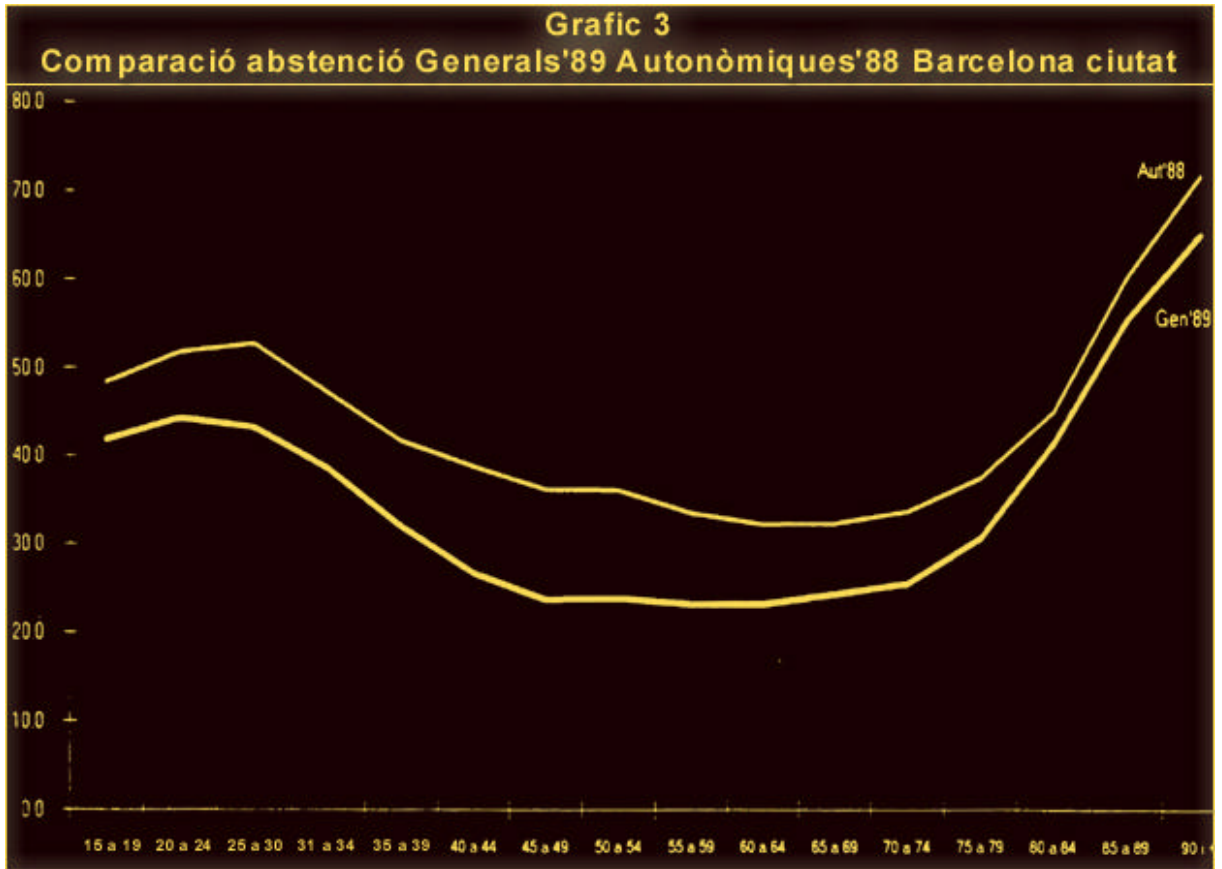
Gràfic1

Gràfic2

Grafic3

Grafic4

Gràfic 4
Histograma dels 35 primers valors propis

NUMERO	VALOR PROPÍ	PERCENT.	PERCENT. ACUMULAT	
1	.3571	12.24	12.24	.....
2	.1625	5.57	17.81	.....
3	.1448	4.97	22.78	.....
4	.1227	4.21	26.99	.....
5	.1154	3.96	30.94	.....
6	.1089	3.73	34.67	.....
7	.1046	3.59	38.26	.....
8	.1025	3.51	41.78	.....
9	.0968	3.32	45.09	.....
10	.0927	3.18	48.27	.....
11	.0892	3.06	51.33	.....
12	.0875	3.00	54.33	.....
13	.0873	2.99	57.33	.....
14	.0843	2.89	60.22	.....
15	.0811	2.78	63.00	.....
16	.0779	2.67	65.66	.....
17	.0757	2.60	68.26	.....
18	.0733	2.51	70.77	.....
19	.0723	2.48	73.25	.....
20	.0702	2.41	75.66	.....
21	.0695	2.38	78.04	.....
22	.0657	2.25	80.29	.....
23	.0619	2.12	82.41	.....
24	.0612	2.10	84.51	.....
25	.0538	1.85	86.36	.....
26	.0506	1.74	88.09	.....
27	.0483	1.66	89.75	.....
28	.0458	1.57	91.32	.....
29	.0435	1.49	92.81	.....
30	.0413	1.42	94.22	.....
31	.0393	1.35	95.57	.....
32	.0366	1.25	96.83	.....
33	.0351	1.20	98.03	.....
34	.0294	1.01	99.04	.....
35	.0781	.96	100.00	.....

Gràfic5-1

Gràfic 5.1
Descripció dels extrems del factor 1. Modalitats actives

NUMERO	IDENT	PREGUNTES UTILITZADES	RESPOSTA	PES	VALOR-TEST
1	VAsí	- Votaria en les Autonòmiques ?	Si	656.71	-21.20
2	PVde	- En política res a veure	En desacord	395.84	-20.91
3	MSde	- Eleccions manant els de sempre	En desacord	507.20	-17.18
4	IPau	- Evolució interès política	Ha augmentat	309.32	-15.79
5	ABma	- Nivell Abstenció	Sempre votat	466.14	-15.64
6	DIde	- Partit divideixen gent	En desacord	446.68	-15.60
7	IPba	- Interès per la política	Bastant	197.17	-15.20
8	CPpa	- Candidat vs partit	El partit	562.09	-12.47
ZONA CENTRAL					
48	CPcp	- Candidat vs partit	Cep d'aquests	102.62	15.14
49	ABse	- Nivell Abstenció	Sempre abtingut	208.97	16.25
50	IPma	- Evolució interès política	Mai ha tingut interè	235.44	16.76
51	COge	- Confiança política	Gens	397.67	17.36
52	CPge	- Política tema habitual	Gens habitual	430.57	18.30
53	VAno	- Votaria en les Autonòmiques ?	No	248.47	18.81
54	IPge	- Interès per la política	Gens	401.86	19.73
55	PVAc	- En política res a veure	D'acord	556.06	20.07

Grafic5-2

Gràfic 5.2					
Descripció dels extrems del factor 1. Modalitats il.lustratives					
NUMERO	IDENT	PREGUNTES UTILITZADES	RESPOSTA	PES	VALOR-TEST
1	esqu	- Escala Ideològica	Esquerra	264.75	-8.26
2	ERCI	- Intenció 92	ERC 92	67.85	-7.82
3	CIUI	- Intenció 92	CIU 92	168.23	-7.60
4	Serc	- Simpatia Partit	ERC	79.52	+6.61
5	ceen	- Escala Ideològica	Centre esquerra	112.27	-6.47
6	ESCC	- Coneixement català	L'escriu	766.91	-6.46
7	Spac	- Simpatia Partit	PSC	187.22	-6.32
8	PSCI	- Intenció 92	PSC 92	137.71	-6.00
9	BUP	- Nivell d'estudis	Bata. sup..BUP.PP-2	416.24	-5.95
10	Sciu	- Simpatia Partit	CIU	135.45	-5.72
11	Home	- Sexe	Home	504.75	-5.46
12	TV-3	- Canal de TV	TV3	418.66	-5.29
BOXA CENTRAL					
73	alt	- Religió	Altres religions	26.71	3.41
74	prim	- Nivell d'estudis	Primaris	73.53	3.68
75	COBR	- Professió del cap de família	Obrer	490.43	4.19
76	ESCI	- Escala Ideològica	ES-NC	101.36	5.03
77	vesp	- Escala nacionalista	Unicament espanyol	320.55	5.07
78	Dona	- Sexe	Dona	491.24	5.46
79	ENTC	- Coneixement català	L'entén	102.35	5.53
80	TV-5	- Canal de TV	Tele-5	230.80	5.88
81	BOS	- Nivell d'estudis	Bata. elem.BOS.PP-1	377.42	6.42
82	apol	- Escala Ideològica	Apolític	243.61	13.16
83	Scap	- Simpatia Partit	Cap	367.38	15.87
84	ABSI	- Intenció 92	Abstenció 92	248.47	18.81

Grafic5-3

Gràfic 5.3					
Descripció dels extrems del factor 2. Modalitats actives					
NUMERO	IDENT	PREGUNTES UTILITZADES	RESPOSTA	PES	VALOR-TEST
1	DI00	- Partit divideixen gent	NS-MC	74.98	-16.14
2	Ob00	- Nota R.Obiols	NS Obiols	221.21	-15.91
3	MS00	- Eleccions manant els de sempre	NS-MC	42.22	-15.75
4	Ro00	- Nota M.Roca	NS Roca	118.14	-15.30
5	CP00	- Candidat va partit	NS-MC	49.27	-8.89
6	PV00	- En política res a veure	NS-MC	44.10	-8.86
7	VA00	- Votaria en les Autonòmiques ?	No ho sap	90.81	-6.94
8	IPig	- Evolució interès política	S'ha mantingut igual	200.72	-6.12
ZONA CENTRAL					
48	PVac	- En política res a veure	D'acord	556.06	5.12
49	CPba	- Política tema habitual	Bastant habitual	162.98	6.18
50	IPdi	- Evolució interès política	Ha disminuït	244.68	7.53
51	COge	- Confiança política	Gens	397.67	7.72
52	MSec	- Eleccions manant els de sempre	D'acord	446.58	8.87
53	DIac	- Partit divideixen gent	D'acord	474.35	11.71
54	ROMD	- Nota M.Roca	MD Roca	241.66	13.35
55	OBMD	- Nota R.Obiols	MD Obiols	204.71	18.45

Gràfic5-4

Gràfic 5.4					
Descripció dels extrems del factor 2. Modalitats il.lustratives					
NÚMERO	IDENT	PREGUNTES UTILITZADES	RESPOSTA	PES	VALOR-TEST
1	NS01	- Intenció 92	NS 92	185.55	-7.37
2	0001	- Escala Ideològica	NS-MC	101.36	-5.16
3	Scap	- Simpatia Partit	Cap	367.38	-4.91
4	MC01	- Intenció 92	MC 92	23.94	-4.37
5	cOBR	- Professió del cap de família	Obrer	490.43	-3.60
6	esca	- Escala nacionalista	Tan espanyol com cat	388.86	-2.89
7	S000	- Simpatia Partit	NS/MC	21.08	-2.84
8	Dona	- Sexe	Dona	491.24	-2.83
9	+alt	- Religió	Altres religions	26.71	-2.83
10	00TV	- Canal de TV	NS-MC	16.03	-2.49
ZONA CENTRAL					
73	cEMP	- Professió del cap de família	Empresari	58.02	2.72
74	exes	- Escala Ideològica	Extrema esquerra	16.35	2.75
75	TV-3	- Canal de TV	TV3	418.66	2.76
76	None	- Sexe	None	504.75	2.83
77	+ncr	- Religió	No creient	215.14	2.84
78	Serc	- Simpatia Partit	ERC	79.52	2.98
79	cAUT	- Professió del cap de família	Autònom	145.07	3.02
80	Salt	- Simpatia Partit	Altres	8.76	3.16
81	esqu	- Escala Ideològica	Esquerra	264.75	3.41
82	ERC1	- Intenció 92	ERC 92	67.85	3.49
83	ucat	- Escala nacionalista	Unicament Català	179.68	4.67
84	ABS1	- Intenció 92	Abstenció 92	248.47	4.80

Grafic5-5

Gràfic 5.5					
Descripció dels extrems del factor 3. Modalitats actives					
NUMERO	IDENT	PREGUNTES UTILITZADES	RESPOSTA	PES	VALOR-TEST
1	IPpo	- Interès per la política	Poc	365.85	-13.65
2	CPpo	- Política tema habitual	Poc habitual	373.06	-12.30
3	ObIN	- Nota R.Obiols	IN Obiols	198.35	-10.77
4	IPig	- Evolució interès política	S'ha mantingut igual	200.72	-9.83
5	Diac	- Partit dividixen gent	D'acord	474.35	-8.27
6	PVac	- En política res a veure	D'acord	556.06	-8.24
7	RoAP	- Nota M.Roca	AP Roca	277.29	-8.21
8	MSac	- Eleccions manant els de sempre	D'acord	446.58	-7.79
ZONA CENTRAL					
48	RoMD	- Nota M.Roca	MD Roca	241.66	8.04
49	PVde	- En política res a veure	Zn desacord	395.84	8.28
50	CPcp	- Candidat vs partit	Cap d'aquests	102.62	8.61
51	COBa	- Confiança política	Bastant	66.00	9.56
52	IPau	- Evolució interès política	Ha augmentat	309.32	9.84
53	IPmo	- Interès per la política	Molt	24.89	9.99
54	IPba	- Interès per la política	Bastant	197.17	11.30
55	CPba	- Política tema habitual	Bastant habitual	162.98	13.76

Grafic5-6

Gràfic 5.6					
Descripció dels extrems del factor 3. Modalitats il.lustratives					
NUMERO	IDENT	PREGUNTES UTILITIADES	RESPOSTA	PES	VALOR-TEST
1	CIUI	- Intenció 92	CIU 92	168.23	-4.26
2	Dona	- SEXE	Dona	491.24	-4.12
3	MS&I	- Intenció 92	NS 92	185.55	-4.02
4	Tre-	- Situació laboral	No treballa	470.02	-3.95
5	Sver	- Simpatia Partit	Verds	88.15	-3.38
6	+npr	- Religió	Catòlic no practicant	617.88	-2.93
7	Sciu	- Simpatia Partit	CIU	135.45	-2.62
8	VERI	- Intenció 92	Verds 92	60.02	-2.09
ZONA CENTRAL					
73	Scap	- Simpatia Partit	Cap	367.38	2.85
74	exes	- Escala Ideològica	Extrema esquerra	16.35	2.97
75	+ncr	- Religió	No creient	215.14	3.23
76	TV-2	- Canal de TV	TV2	38.62	3.27
77	CDSI	- Intenció 92	CDS 92	3.22	3.30
78	+alt	- Religió	Altres religions	26.71	3.63
79	Tre+	- Situació laboral	Treballa	525.98	3.95
80	Serc	- Simpatia Partit	ERC	79.52	4.03
81	Howe	- Sexe	Home	504.75	4.12
82	@@@n	- Escala nacionalista	NS-NC	25.26	4.47
83	EMCI	- Intenció 92	ERC 92	67.85	5.76
84	ABSI	- Intenció 92	Abstenció 92	248.47	6.25

Grafic5-7

Gràfic 5.7
Descripció dels extrems del factor 4. Modalitats actives

NUMERO	IDENT	PRECUNTES UTILITZADES	RESPOSTA	PES	VALOR-TEST
1	VAB0	- Votaria en les Autonòmiques ?	No ho sap	90.81	-15.15
2	DIB0	- Partit divideixen gent	NS-NC	74.98	-13.17
3	MSec	- Eleccions manant els de sempre	D'acord	446.58	-10.83
4	CPmo	- Política tema habitual	Molt habitual	26.76	-9.76
5	IPmo	- Interès per la política	Molt	24.89	-9.25
6	CP00	- Candidat vs partit	NS-NC	49.27	-8.62
7	IPau	- Evolució interès política	Ha augmentat	309.32	-6.87
8	Diac	- Partit divideixen gent	D'acord	474.35	-6.50
I O N A C E N T R A L					
48	ObAP	- Nota R.Obiols	AP Obiols	281.36	6.09
49	CPcp	- Candidat vs partit	Cap d'aquests	102.62	6.62
50	CPto	- Candidat vs partit	Tots dos	58.07	8.00
51	ABse	- Nivell Abstenció	Sempre abstingut	208.97	8.06
52	Ro00	- Nota M.Roca	NS Roca	118.14	8.08
53	VAno	- Votaria en les Autonòmiques ?	No	248.47	8.65
54	MSde	- Eleccions manant els de sempre	En desacord	507.20	12.04
55	Dide	- Partit divideixen gent	En desacord	446.68	13.52

Gràfic5-8

Gràfic 5.8					
Descripció dels extrems del factor 4. Modalitats il.lustratives					
NUMERO	IDENT	PREGUNTES UTILITZADES	RESPOSTA	PES	VALOR-TEST
1	8881	- Escala Ideològica	NS-NC	101.36	-5.94
2	BLA1	- Intenció 92	Blanc 92	22.08	-5.39
3	NS81	- Intenció 92	NS 92	185.55	-4.73
4	ucat	- Escala nacionalista	Unicament Català	179.68	-3.85
5	ERC1	- Intenció 92	ERC 92	67.85	-3.11
6	TV-3	- Canal de TV	TV3	418.66	-2.93
7	C+	- Canal de TV	Canal +	13.61	-2.31
8	UNMI	- Nivell d'estudis	Universitari grau mig	96.59	-2.28
9	cAUT	- Professió del cap de família	Autònom	145.07	-2.25
10	+888	- Religió	NS/NC	18.59	-2.16
11	Serc	- Simpatia Partit	ERC	79.52	-2.04
ZONA CENTRAL					
77	C-33	- Canal de TV	Canal 33	17.57	2.02
78	COBR	- Professió del cap de família	Obrer	490.43	2.12
79	+npr	- Religió	Catòlic no practicant	617.88	2.29
80	ntTV	- Canal de TV	No té televisió	2.52	2.33
81	TV-5	- Canal de TV	Tele-5	230.80	2.63
82	esca	- Escala nacionalista	Tan espanyol com cat	388.86	3.43
83	apol	- Escala Ideològica	Apolític	243.61	4.24
84	ABS1	- Intenció 92	Abstenció 92	248.47	8.65

Gràfic5-9

Gràfic 5.9
Descripció dels extrems del factor 5. Modalitats actives

NUMERO	IDENT	PREGUNTES UTILITZADES	RESPOSTA	PES	VALOR-TEST
1	CPmo	- Política tema habitual	Molt habitual	26.76	-12.48
2	ObNO	- Nota R.Obiols	NO Obiols	77.33	-10.42
3	IPmo	- Interés per la política	Molt	24.89	-10.14
4	IPma	- Evolució interès política	Mai ha tingut interès	235.44	-8.72
5	CPge	- Política tema habitual	Gens habitual	430.57	-8.40
6	ObAP	- Nota R.Obiols	AP Obiols	281.36	-7.37
7	DIac	- Partit divideixen gent	D'acord	474.35	-5.21
8	CPto	- Candidat ve partit	Tots dos	58.07	-4.45
ZONA CENTRAL					
48	IPig	- Evolució interès política	S'ha mantingut igual	200.72	7.04
49	RoIN	- Nota,M.Roca	IN Roca	175.31	7.69
50	DI@@	- Partit divideixen gent	NS-NC	74.98	7.72
51	MS@@	- Eleccions manant els de sempre	NS-NC	42.22	8.92
52	PV@@	- En política res a veure	NS-NC	44.10	10.53
53	CPba	- Política tema habitual	Bastant habitual	162.98	11.39
54	IPba	- Interés per la política	Bastant	197.17	11.74
55	ObIN	- Nota R.Obiols	IN Obiols	198.35	12.14

Grafic5-10

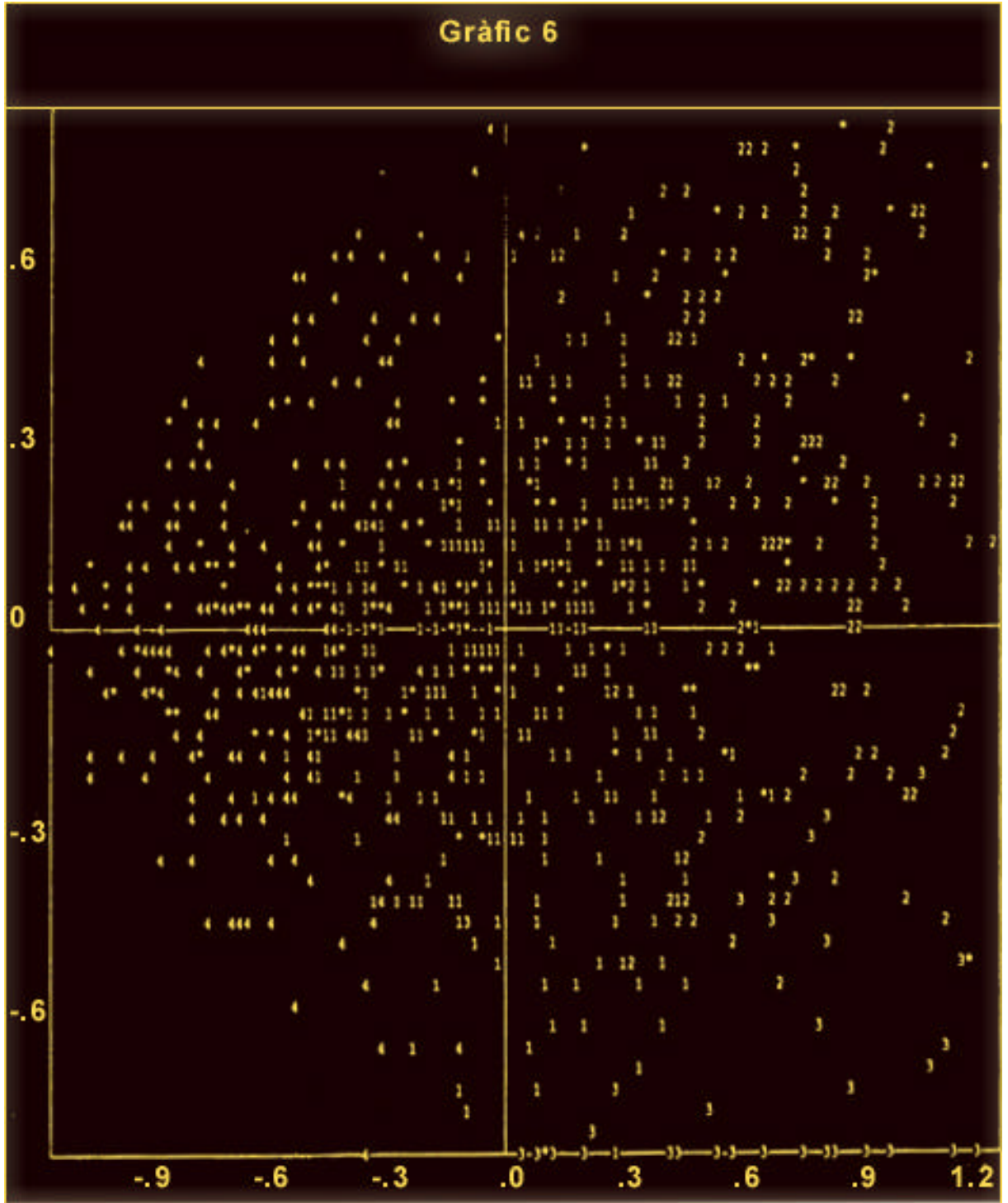
Gràfic 5.10
Descripció dels extrems del factor 5. Modalitats il·lustratives

NUMERO	IDENT	PREGUNTES UTILITZADES	RESPOSTA	PES	VALOR-TEST
1	PSCi	- Intenció 92	PSC 92	137.71	-5.63
2	+npr	- Religió	Catòlic no practicant	617.88	-4.94
3	Spac	- Simpatia Partit	PSC	187.22	-4.22
4	TV-1	- Canal de TV	TV1	204.96	-3.93
5	EGB	- Nivell d'estudis	Bata. elem.EGB.FP-1	377.42	-3.85
6	apol	- Escala Ideològica	Apolitic	243.61	-3.65
7	cOBR	- Professi6 del cap de familia	Obrer	490.43	-3.40
8	NS#i	- Intenció 92	NS 92	185.55	-2.27
9	prim	- Nivell d'estudis	Primaris	73.53	-2.18
10	TV-5	- Canal de TV	Tele-5	230.80	-2.10

IONA CENTRAL

73	IC_1	- Intenció 92	IC 92	50.05	2.16
74	esqu	- Escala Ideològica	Esquerra	264.75	2.24
75	+pra	- Religió	Catòlic practicant	117.69	2.48
76	ERCI	- Intenció 92	ERC 92	67.85	2.49
77	S_ic	- Simpatia Partit	IC	65.74	2.84
78	cLIB	- Professi6 del cap de familia	Professional liberal	14.40	3.12
79	+ncr	- Religió	No creient	215.14	3.20
80	Serc	- Simpatia Partit	ERC	79.52	3.42
81	cQUA	- Professi6 del cap de familia	Quadre	65.26	3.51
82	UNMI	- Nivell d'estudis	Universitari grau mig	96.59	4.08
83	TV-3	- Canal de TV	TV3	418.66	4.29
84	ABSi	- Intenció 92	Abatenci6 92	248.47	4.95

Grafic6

Grafic7

Grafic8

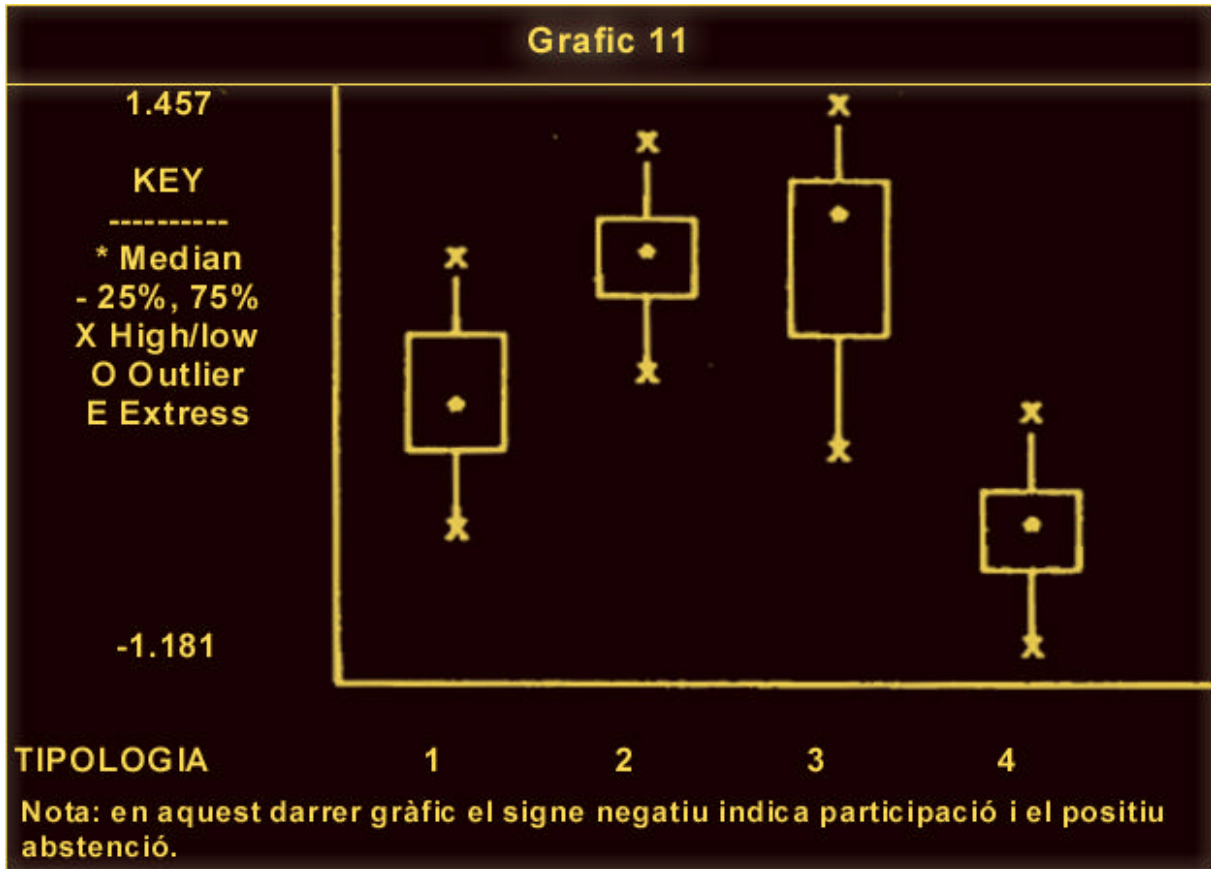
Grafic9

Grafic11

NOTES

(1) He d'agrair molt sincerament la inestimable ajuda que he rebut de Màrius Boada i Pla en tot el que fa referència a l'apartat informàtic i a les seves sempre interessants observacions. També he d'agrair a M.Àngels Pont l'"apassionada" lectura que ha fet del text i els seus intel·ligents comentaris.

(2) L'abstentionnisme électoral en France. Colin, Paris, 1968.

(3) Virtudes Públicas. Espasa, 1990, p. 24.

(4) El sistema de valors dels catalans. Institut Català d'Estudis Mediterranis, 1990, p. 135.

(5) Op. cit . p. 128.

(6) La cultura política de los españoles: pautas de continuidad y cambio, ponència presentada al Seminari "Investigaciones Políticas III" organitzat per AEDEMO, p. 67.